

[Bjørn Elmquist]

Ministerkomiteen vil også fremtidig være blandet ind i behandlingen af Tyrkiet og i vurderingen af situationen dernede, nemlig derved, at hvis det ikke kan lykkes Menneskerettighedskommissionen at nå til forlig i de konkrete sager med tyrkiske myndigheder, vil Ministerkomiteen være en slags sanktionerende myndighed, der skal tage stilling til, hvad der så skal ske.

Også i parlamentarikerforsamlingen i Europarådet vil vi fortsat interessere os for Tyrkiet. Tortur og amnesti er blevet nævnt og vil stadig væk være på vores dagsorden, og det forslag fra den europæiske fagbevægelse, som hr. Lasse Budtz nævnte, om at holde en høring om foreningsfriheden på baggrund af DISK-sagen, er et forslag, som vi i det juridiske udvalg på mandag på et møde i Paris vil tage stilling til. Vi vil her afgøre, om vi vil sige ja til at organisere sådan en høring, som jo i givet fald kan være en follow-up af den konference, som man holdt allerede i juli i Istanbul om foreningsfriheden i Tyrkiet.

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal kun knytte nogle få bemærkninger til det forslag, VS har fremsat, idet det fremgår af tidligere debatter, vi har haft om Tyrkiet-spørgsmålet her i Folketinget, at SF er helt på linje med VS i dette spørgsmål.

Ifølge forslaget skal tre indlysende rimelige betingelser for at ophæve sagen ved Menneskerettighedskommissionen opfyldes: Tyrkiet skal forbyde tortur, alle politiske fanger skal have amnesti, og man skal ophæve undtagelsestilstanden i de kurdiske provinser. På den måde har forslaget en sørgelig aktualitet, synes vi, selv med de fremskridt, der er sket i Tyrkiet, selv når man tager den kendsgerning i betragtning, at vi vel alle sammen er enige om, at Tyrkiet er en vigtig del af Europa, og at Tyrkiet kulturelt, politisk og religiøst har meget at tilføre et bredt europæisk samarbejde.

Men der er formentlig hos nogle, der sidder i denne folketingsaal, ingen tvivl om, at torturen stadig væk flourerer i Tyrkiet. Jeg kunne godt tænke mig, at VS-forslaget blev strammet en anelse op, således at det ikke alene kom til at indeholde et forbud mod tortur, men at det, man faktisk forholdt sig til, var, om torturen fortsat foregår. Der er intet så nemt i verden som at lave demokrati-

ske og forfatningsmæssige bestemmelser og love. Det afgørende er, om disse love til enhver tid kan sættes ud af spillet af politivedtægten på den lokale politistation efter et lokalt skøn om, hvem der skal have hvor mange tæsk.

Det andet problem er også sørgeligt aktuelt, spørgsmålet om de tusinder af politiske fanger, som stadig sidder. Men jeg synes, at det mest aktuelle og det mest uhyggelige, som VS' forslag er kommet til at sætte fokus på i dag, er den kolossale udryddelseskampagne, som vi i øjeblikket oplever at Tyrkiet er indviklet i imod befolkningen i Kurdistan. I disse dage oplever vi, at iranske tropper trænger ind i det irakiske Kurdistan og fører krigshandlingerne derhen, samtidig med at tyrkiske tropper overskrider den irakiske grænse og foretager bombardementer af den kurdiske befolkning i Irak, den kurdiske befolkning, som jo ikke betragter grænsen mellem Tyrkiet og Irak som noget helligt og uoverskrideligt, men er af den opfattelse, at kurdere er en slags mennesker, som har nationale rettigheder, og at kurdere er de folk, der bor på begge sider af disse grænselinjer.

Vi har tidligere her i Folketinget diskuteret spørgsmålet om kurdernes demokratiske og nationale rettigheder her i Danmark, og det er noget, som jeg synes der er grund til at vende tilbage til snarest, især når der foreligger et enigt udspil fra de kurdiske foreninger her i Danmark.

Desværre er SFs støtte til VS' forslag jo ikke nok til, at det gennemføres i virkeligheden, men jeg vil gerne nævne, at det efter vores opfattelse har været et væsentligt problem ved denne sags behandling, at den svenske regering har indtaget den holdning, som den har.

Vi oplevede i forbindelse med vores sidste debat et tidsmæssigt sammenfald mellem forslagene om at droppe sagen ved Menneskerettighedskommissionen og et større svensk handelsfremstød i Tyrkiet under ledelse af en minister. Det er altså vigtigere end menneskerettigheder at sælge sporvogne til Istanbul. Vi oplever i denne tid, hvordan der kommer flere og flere oplysninger frem om Sveriges våbenhandel i forhold til Iran. Vi oplever, hvordan den svenske regering trækker spørgsmålet om fællesnordiske sanktioner imod Sydafrika i langdrag og stiller sig på bagbenene dér.